

El Vallès: de la societat agrària a la societat industrial

El tèxtil i la pell, pilars de la industrialització de Mollet

Glòria Arimon, Jordi Bertran, M. Carme Macià, Rosa M. Securún i M. Àngels Suárez

Centre d'Estudis Molletans

Sabadell, 4 de novembre de 2015

Ajuntament de
Mollet del Vallès

2015

52.200 habitants

2015

52.200 habitants

2015

52.200 habitants

proximitat a Barcelona

vies de comunicació excel·lents

ciutat industrial i de serveis

pol d'atracció baixvallesà

50% del municipi sense urbanitzar

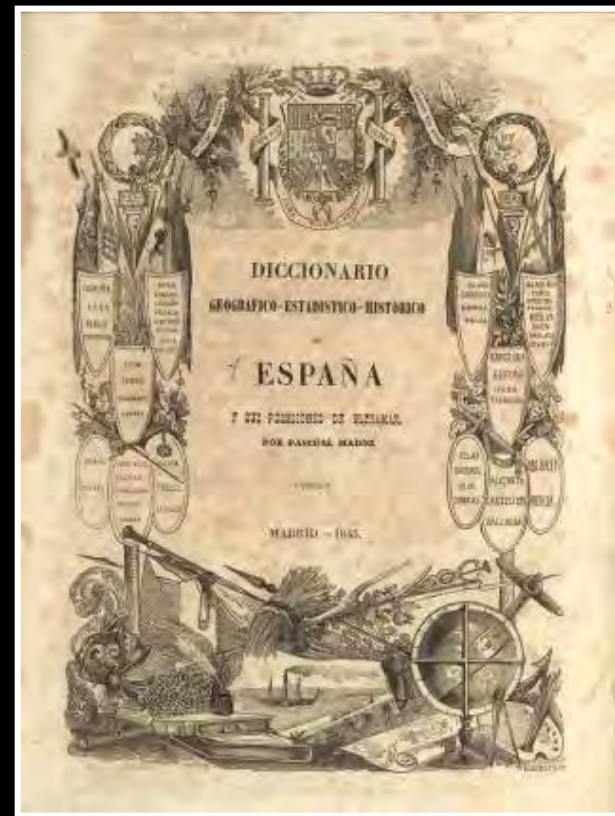

abans (?) de **1848**

1.500 habitants

“su industria consiste en una fábrica de algodón”

“una fábrica de tejidos de algodón”

Pascual Madoz (1848)
Volum XI Diccionario geográfico-estadístico-histórico de España y sus posesiones de Ultramar

Primera referència industrial

Víctor Balaguer (1857)
Guía de Barcelona a Granollers por el ferrocarril

1861

1.500 habitants

Francesc Mateo (1861-1875)

Guardiola Hermanos e Hijos (1893-1899)

més indústries cotoneres

Malgrat aquestes iniciatives industrials força primerenques, Mollet continuarà sent un municipi eminentment agrícola durant tot el segle XIX.

cereals

Vinya
cànem
patates
llegums
blat de moro

Vinya

1860 la fil-loxera arriba a França

1879 la fil-loxera arriba a Catalunya

1886 la fil-loxera arriba a Mollet

cànem

documentat des del s. XI

gran expansió durant el s. XIX

qualitat excel·lent

Interès de l'almirallat anglès

1900 els cànems de Mollet obtenen una medalla de plata, una de bronze i un diploma d'honor a l'Exposició Universal de París.

1903 la bregadora del Vallès

deixa de conrear-se a la dècada de 1920

patates

expansió a la dècada de 1890

dècades de 1920-30 exportació de patata primerenca

el Sindicat Agrícola de Mollet patenta la marca:

Rabassunio Potatoes Catalunya
Productions Mollet

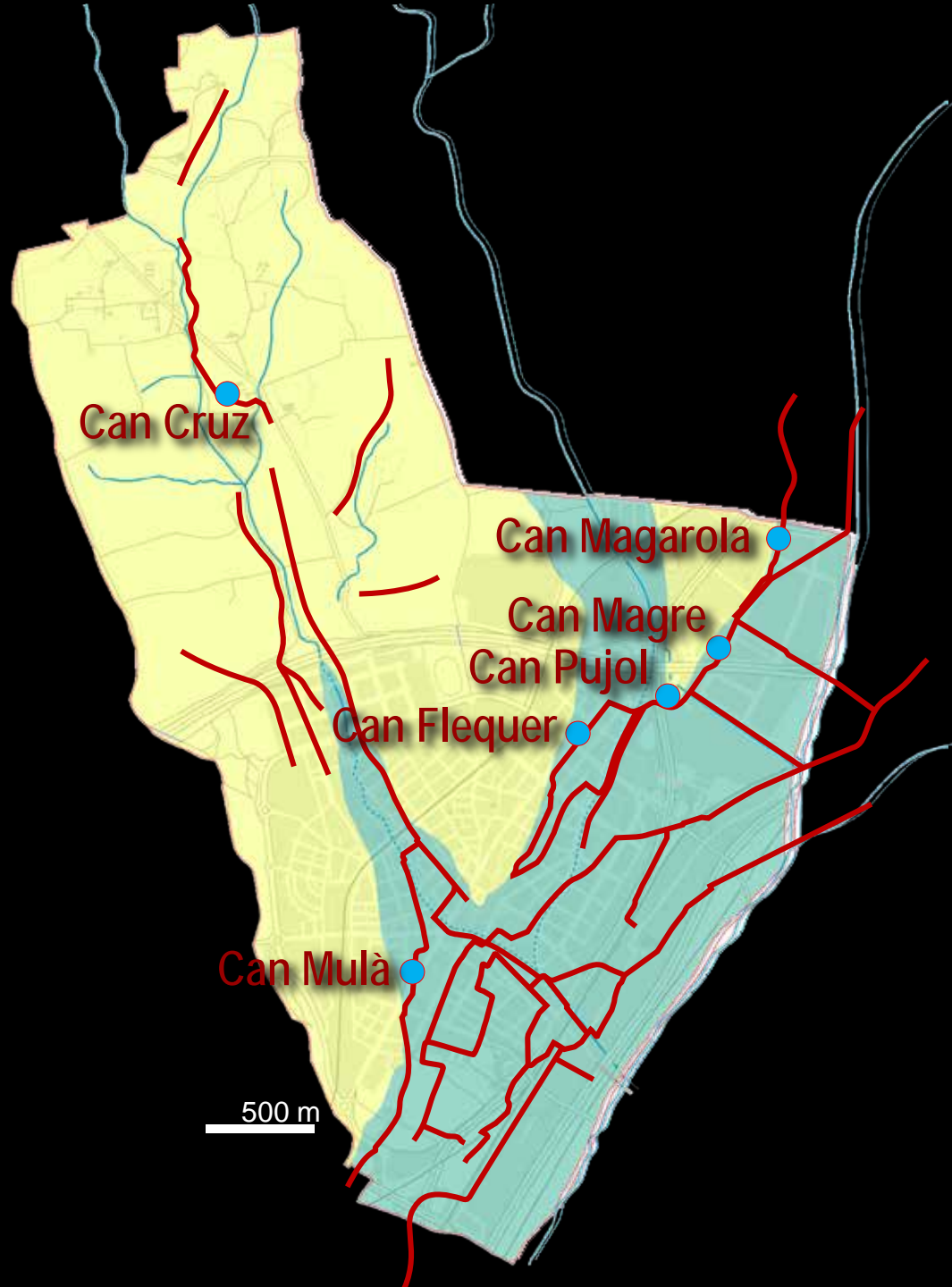
dos Mollets

● basses canameres

— Mines i recs

cereals
vinya

cànem
patates

gran propietari de terres
innovació tècnica en el
conreu de la vinya
capdavanter en la
replantació amb ceps
americans
Intensa activitat
associativa

Fèlix Ferran i Coll (1814-1895)

gran propietari de terres
innovació en varietats i
productes
mecanització del camp
Intensa activitat
associativa
Bregadora del Vallès
(1903)

Frederic Ros i Sallent (1875-1956)

gran propietari de terres
innovació tècnica en el
conreu de la vinya
Intensa activitat
associativa

Jaume Fonolleda i Ferran (1847-1906)

masover
innovador i lluitador
contra la fil·loxera
Intensa activitat
associativa

Joan Tura i Pedragosa (1865-1930)

1871

1.700 habitants

El Cotó (1871-1963)

primer vapor

1891

2.000 habitants

Moretó (1891-actualitat)

de serradora a farinera

1897

2.100 habitants

La Pelleria (1897-2007)

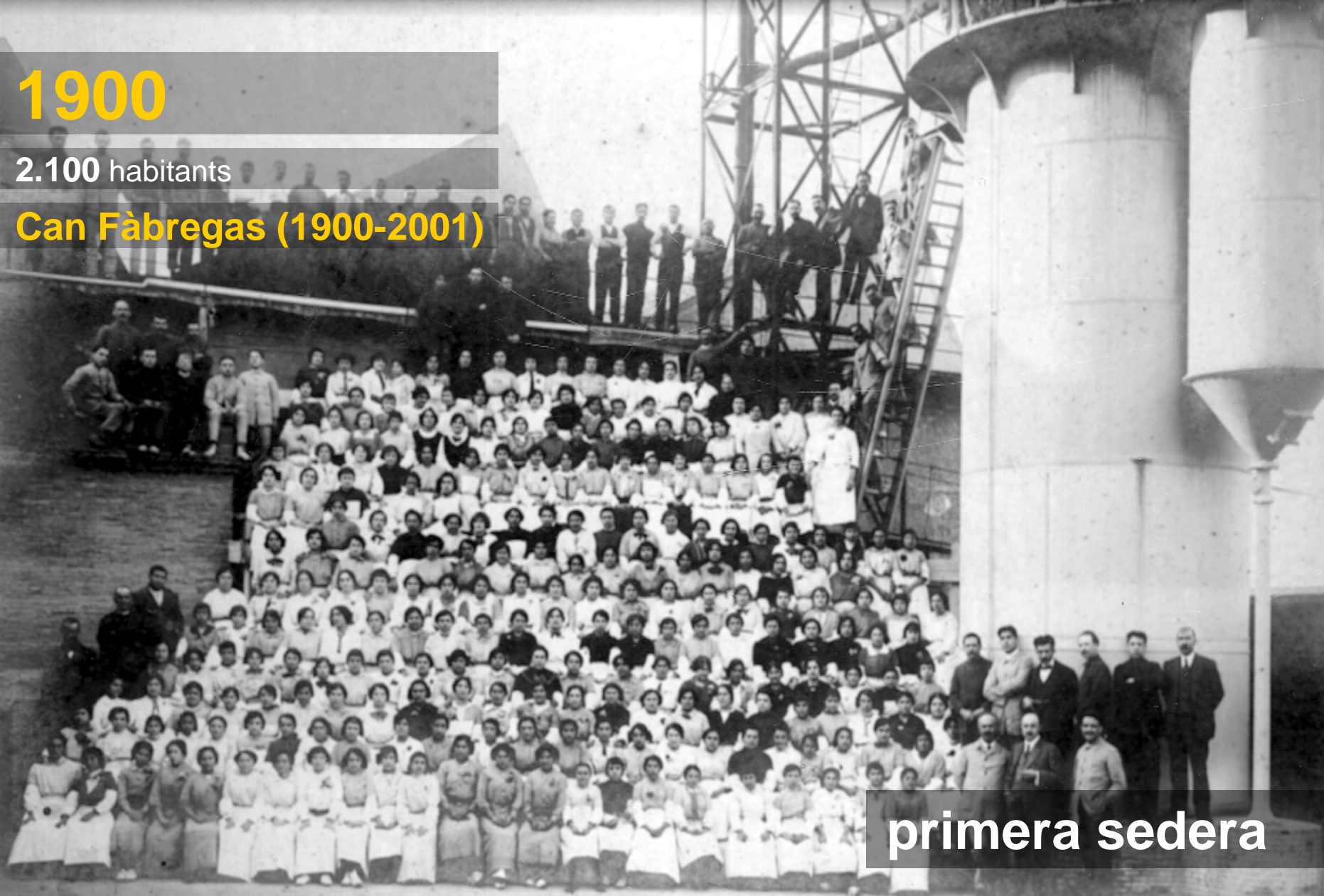

de París a Mollet

1900

2.100 habitants

Can Fàbregas (1900-2001)

primera sedera

1871

de Sant Martí de Provençals a Mollet

Claudi Arañó i Arañó (1827-1884)

1897

de París a Mollet

Octave Lecante (?)

1891

de Sant Martí de Provençals a Mollet

Josep Moretó i Prat (1856-1902)

Joan Moretó i Prat (?)

Joaquim Moretó i Prat (?)

1900

de Gràcia a Mollet

Gaietà Fàbregas i Rafart (1882-1910)

1837 nova carretera

1854 ferrocarril de França

1880 El Calderí

1886 ferrocarril del nord

Els atractius de Mollet:

proximitat a Barcelona

bones vies de comunicació

disponibilitat de terrenys per edificar

aigua abundant

microclima favorable

sòl econòmic

mà d'obra més barata i menys conflictiva

1913

2.800 habitants

Can Mulà (1913-1971)

segona sedera
Iniciativa 100% molletana

dècada de **1910**

3.000 habitants

Es consolida el tret diferencial seder de Mollet respecte a la resta del Vallès, amb un clar predomini de la indústria cotonera.

dècada de **1910**

3.000 habitants

Frederic Ros i Sallent (1875-1956)

**Can Mulà és una iniciativa 100% molletana,
impulsada per un dels personatges més
influent del Mollet de l'època.**

dècada de **1910**

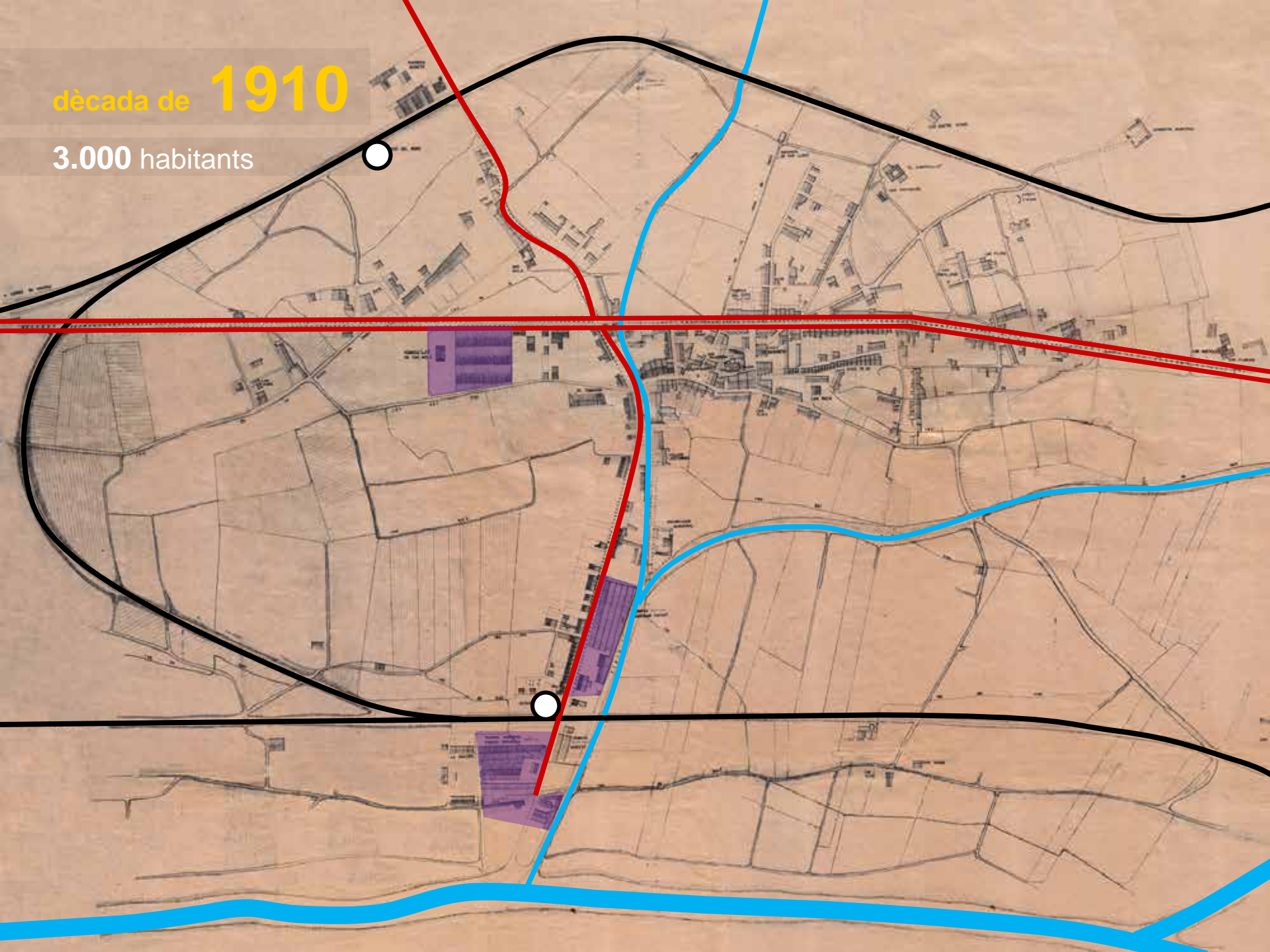
3.000 habitants

> 1.000 treballadors

La pell i el tèxtil es consoliden com els sectors que lideraran la transformació cap a un Mollet netament industrial.

dècada de **1910**

3.000 habitants

dècada de **1930**

5.000 habitants

Pau Vila (1930). El Vallès. Assaig geogràfic

“Mollet... suma un miler d’obriers per a una població total de 4.760 habitants, ço que fa una proporció netament industrial subratllada encara pel fet que hom no hi compta més que uns 300 treballadors de la terra”

1935

6.200 habitants

Xampany Vilarrosal (1935-1937)

Xampany Gomà (1940-1970)

capital vallesana del xampany

dècades de **1950-60**

de 6.600 a 20.300 habitants

El tèxtil assoleix els nivells de màxima productivitat. Més de 1.400 treballadors, la majoria dones.

dècades de **1960-70**

de 20.300 a 34.700 habitants

1963 tanca El Cotó (Texal)

1971 tanca Can Mulà (Itisa)

crisi del tèxtil

dècades de **1960-70**

de 20.300 a 34.700 habitants

Shappe-tex – Texlene (1963-1981)

La España Industrial (1972-1981)

1973 Can Fàbregas s'associa amb Batlló (Sedunión) i resisteix amb força principi de la dècada de 1970. El tèxtil encara ocupa a unes 1.200 persones

**crisi del tèxtil
modernització
deslocalització**

dècades de **1960-70**

de 20.300 a 34.700 habitants

1963 Pla Parcial de Plana Lledó

1964 Pla Parcial de Can Magarola

1967 Pla Parcial de Can Magre

1969 Pla Parcial de Can Pantiquet

1970 ACTUR de Sta. Maria de Gallecs

1972 Pla Parcial del Calderí

1973 Pla Parcial de Can Prat

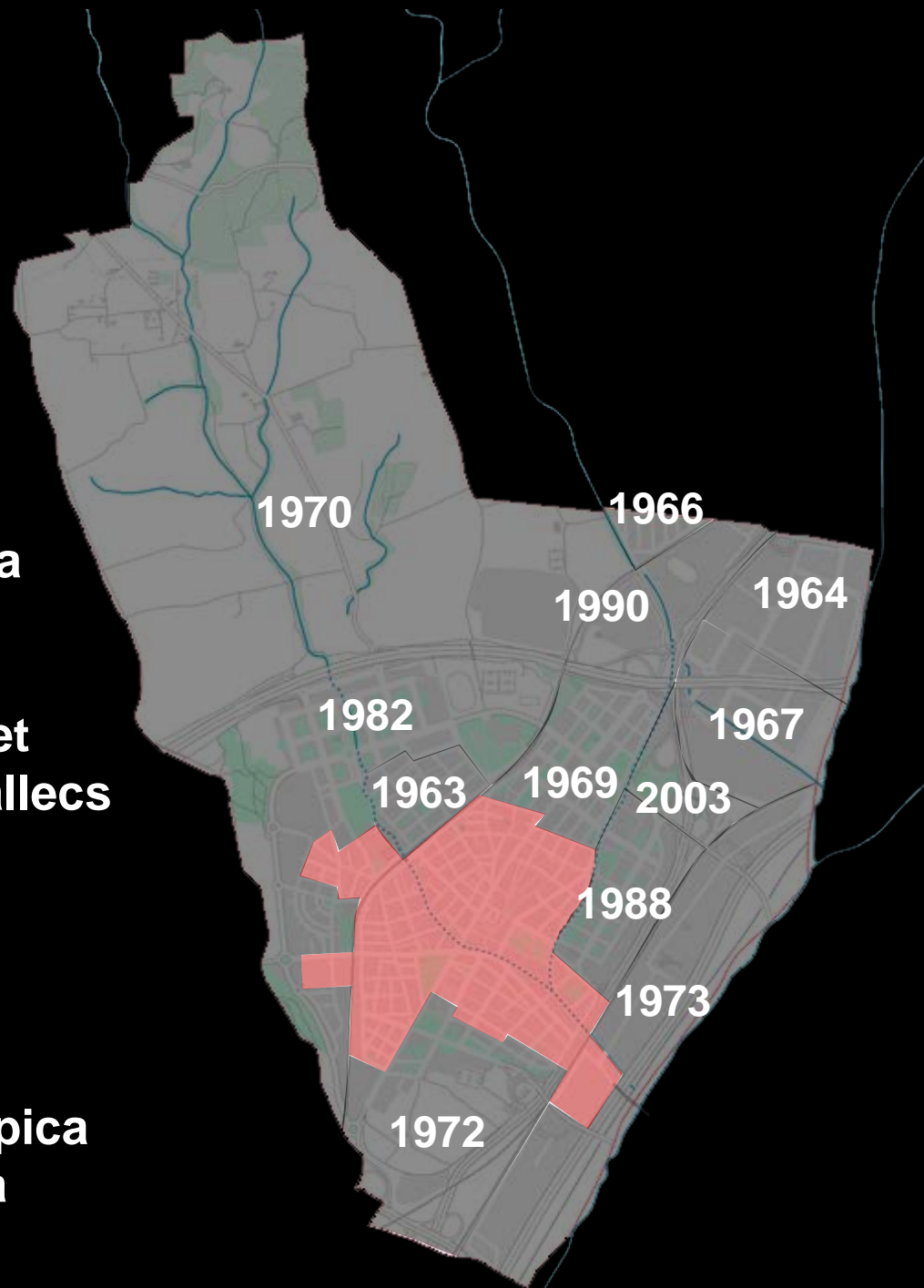
**terres fèrtils per polígons
diversificació industrial
creixement demogràfic**

dècades de **1960-70**

de 20.300 a 34.700 habitants

- 1963 Pla Parcial de Plana Lledó**
- 1964 Pla Parcial de Can Magarola**
- 1966 Barri de Lourdes**
- 1967 Pla Parcial de Can Magre**
- 1969 Pla Parcial de Can Pantiquet**
- 1970 ACTUR de Sta. Maria de Gallecs**
- 1972 Pla Parcial del Calderí**
- 1973 Pla Parcial de Can Prat**

- 1982 Pla general municipal**
- 1988 Pla Parcial de sa Garbí**
- 1990 Pla especial de l'Àrea Olímpica**
- 2003 Pla Urbanístic de la Vinyota**

de **1980** a **2007**

de 34.700 a 51.900 habitants

1981 tanca la Chappe-tex – Texlene

1981 tanca La España Industrial

1981-83 obren tres petites empreses

2001 tanca Sedunió

2007 fi del tèxtil a Mollet

darrers batecs del tèxtil

1860 1870 1880 1890 1900 1910 1920 1930 1940 1950 1960 1970 1980 1990 2000 2010

Francesc Mateo

Guardiola Hermanos e Hijos

El Cotó

Can Fàbregas

Can Mulà

Les Cintes

Miquel Rabasó

Àngel Cuní

Indústries Defaus

Rayalse

Germans Sanmartí

Tèxtil Mollet

Joan Margarit i Josep Comellas

Can Gonzalvo

Manel Tarrats

Els Visillos

Les Alfombres

Shappe-tex

La España Industrial

Tejidos Sanchez Diaz

SA Cosmos de Tints

Aprestos y Acabados Mollet

nombre màxim de treballadors conegut

Tallers familiars i petites fàbriques

- 1 – 10
- 11 – 20
- 21 – 50

Fàbriques mitjanes i grans

- 185 El Cotó
- 300 Shappe-tex
- 400 La España Industrial
- 500 Can Mulà
- 625 Can Fàbregas

1860 1870 1880 1890 1900 1910 1920 1930 1940 1950 1960 1970 1980 1990 2000 2010

2015

52.200 habitants

Malgrat la forta transformació de les darreres dècades, l'agricultura continua ben viva al municipi de Mollet.

**prop del 50% del municipi és agrícola i forestal
(448 ha d'un total de 1.083)
més de 350 ha són agrícoles, de les quals unes
200 són de conreus ecològics**

Gràcies

Glòria Arimon, Jordi Bertran, M. Carme Macià, Rosa M. Securún i M. Àngels Suárez

Centre d'Estudis Molletans

Ajuntament de
Mollet del Vallès

